

Τα βήματα της σωτηρίας, με βάση την περικοπή του Ζακχαίου!

[Ορθοδοξία](#) / [Θεολογία](#)

[Σοφία Μπεκρή, φιλόλογος-θεολόγος](#)

Μια θαυμάσια πνευματική ευκαιρία μας προσφέρει η Εκκλησία μας την Κυριακή ΙΕ΄ Λουκά, οπότε αναγιγνώσκεται η περικοπή του Ζακχαίου. Είναι θαυμάσια η ευκαιρία για δύο κυρίως λόγους: Πρώτον, γιατί μας δείχνει την δύναμη της ψυχής του ανθρώπου που αποφασίζει να αναζητήσει την σωτηρία του, και, δεύτερον, διότι παρουσιάζει παράλληλα το έλεος και την ευσπλαχνία του αγαθού Θεού, ο Οποίος διά του Υιού του προσφέρει την σωτηρία σε κάθε απολωλός που την επιζητεί με πόθο.

Αλλά ας έλθωμε στην περικοπή: Ο Κύριος, στον δρόμο προς τα Ιεροσόλυμα, «εισελθών διήρχετο εις την Ιεριχώ και ιδού ανήρ ονόματι καλούμενος Ζακχαίος και αυτός ην αρχιτελώνης και ούτος ην πλούσιος» (Λουκ. ιθ΄ 1-2). Ο Κύριος, ασφαλώς, ουδέποτε βαδίζει τυχαίως, αλλά επιλέγει εκείνον τον δρόμο που θα τον οδηγήσει σε συνάντηση με ανθρώπους που γνωρίζει ότι τον αναζητούν. Αυτήν την φορά ο στόχος Του είναι ο Ζακχαίος, ο οποίος όμως εμποδίζεται γι' αυτήν την συνάντηση από το γεγονός ότι είναι «αρχιτελώνης» και «πλούσιος», είναι δηλαδή πλεονέκτης

και άρπαγας. Οι τελώνες, που εισέπρατταν τους φόρους για λογαριασμό των Ρωμαίων, επέβαλλαν υψηλότερη φορολογία στον λαό και τον εκμεταλλεύονταν αισχρά προς όφελός τους. Τούτος όμως εδώ ο τελώνης, παρά τα εμπόδιά του, «εζήτει ιδείν τον Κύριον τις εστιν» (ο. π. 3).

Παράδοξο, πράγματι, εκ πρώτης όψεως, ένας εθισμένος στον πλούτο και δηλωμένος εχθρός του λαού να επιθυμή να συναντήσει τον Κύριο της δικαιοσύνης. Εκείνα, όμως, που είναι παράδοξα η και αδύνατα για τους ανθρώπους είναι δυνατά για τον Θεό. Ο αρχιτελώνης Ζακχαίος είτε δεν είχε διαφθορή εντελώς από το πάθος του και διατηρούσε ακόμη ένα μέρος της ψυχής του καθαρό, είτε είχε πάρει την απόφαση να αλλάξει, να εγκαταλείψη τις κακές του συνήθειες, η και τα δύο. Μόλις, λοιπόν, πληροφορήθηκε ότι ο Κύριος, για τον Οποίον ασφαλώς είχε ακούσει πολλά, περνούσε από τα μέρη του, έσπευσε να τον συναντήσει. Αλλά και ο Κύριος, ο Οποίος «ετάζει νεφρούς και καρδιάς», διέκρινε την επιθυμία του τέκνου του και φρόντισε «να τον πετύχη» στον δρόμο Του.

Από την μια, ο Ζακχαίος, επειδή «τη ηλικία (=στο ανάστημα) μικρός ην», ανέβηκε στην συκομορέα, «ίνα ίδη αυτόν, ότι εκείνης ήμελλε διέρχεσθαι». Από την άλλη, ο Κύριος «αναβλέψας είδε αυτόν και είπε προς αυτόν: Ζακχαίε, σπεύσας κατάβηθι» (ο.π. 4-5). Η «ανάβαση» και η «κατάβαση» μπορεί να έχουν και μιάν άλλη ανάγνωση: Ο Ζακχαίος, για να δη το αντικείμενο του πόθου του, χρειαζόταν να

«ανέβη», ο Κύριος, ωστόσο, που είδε αυτήν την πνευματική άνοδο του τέκνου του, τον καλεί να «κατέβη», για να τον δεχθή στον «οίκο» του. Ο Ζακχαίος, που είναι πλέον ώριμος πνευματικά, δέχεται με προθυμία («χαίρων») να τον φιλοξενήσει τον Κύριό του και Σωτήρα του όχι μόνον στον «οίκο του σπιτιού του» αλλά και στον «οίκο της καρδιάς του»!

Για να εκτιμήσουμε το μέτρο της πνευματικής ετοιμότητος του Ζακχαίου, αρκεί μόνον να σκεφθούμε ότι, παρά το γεγονός ότι κατείχε μια υψηλή κοινωνική θέση, εν τούτοις δεν δίστασε να σκαρφαλώσει στο δένδρο, για να δη τον Κύριο, αγνοώντας προφανώς τα σχόλια του κόσμου. Και αυτό, διότι ο Ζακχαίος είχε πάρει αμετάκλητα την απόφασή του να αλλάξει και τίποτε πλέον δεν τον εμπόδιζε μπροστά στον πόθο της αλλαγής.

Αλλά και ο Κύριος είχε εργαστή με τον τρόπο του, όπως πάντοτε, για την σωτηρία αυτήν συνάντηση. Προτού εισέλθω στην Ιεριχώ, είχε θεραπεύσει στα περίχωρα της πόλεως αυτής τον τυφλό Βαρτιμαίο, που ζητούσε και αυτός το έλεός Του: «υιέ Δαυεΐδ, ελέησόν με» (Λουκ. ιη' 39). Ο Ιησούς του έδωσε το φως του και εκείνος, ο πρώην τυφλός, από ευγνωμοσύνη «ηκολούθει αυτώ δοξάζων τον Θεόν» (ο. π. 43). Σε αντίθεση με τους εννέα λεπρούς της περασμένης Κυριακής, που δεν επιθυμούσαν την πνευματική των θεραπεία, ο τυφλός της Ιεριχούς, όπως και δέκατος λεπρός, ο Σαμαρείτης, ζητούσαν και έλαβαν καθολική θεραπεία, σωματική και πνευματική («η πίστις σου σέσωκέ σε», ο. π. 42, και Λουκ. ιζ' 19).

Το θαύμα, όμως, του τυφλού της Ιεριχούς έκανε και τον λαό να αναβλέψη: «πας ο λαός ιδών έδωκε αίνον τω Θεώ» (ο. π. 43). Ίσως το θαύμα αυτό να απετέλεσε την κινητήρια δύναμη και για τον ίδιο τον Ζακχαίο, που είχε ήδη αποφασίσει εσωτερικά την μεταστροφή του, να κάνει το κρίσιμο βήμα, να πλησιάσει τον Ιησού, τον Σωτήρα, -όπως δηλώνει το όνομά Του-, των ψυχών και των σωμάτων! «Τοις αγαπώσιν τον Θεόν πάντα συνεργεί εις αγαθόν» (Ρωμ. η' 28-30). Όχι μόνον πάντα αλλά κυρίως ο Κύριος των πάντων συνεργεί προς όφελος της σωτηρίας μας!

Όπως επισημάνθηκε και στην αρχή, η περικοπή του Ζακχαίου μας παρέχει ένα διπλό μήνυμα: αφ' ενός μεν μας δείχνει την δύναμη της ψυχής του ανθρώπου που αποφασίζει να ζητήσει την σωτηρία του, αφ' ετέρου δε μας παρουσιάζει το μέγεθος της ευσπλαχνίας του αγαθού Θεού που συναντάει την θέληση του τέκνου Του και συν-εργάζεται με κάθε τρόπο προς τον σκοπό αυτόν, για την σωτηρία πάντων των ανθρώπων και μάλιστα των απολωλόντων, καθότι έστειλε τον Υιό Του στον κόσμο όχι για να καλέσει δικαίους, αλλά αμαρτωλούς σε μετάνοια (Λουκ. ε', 31-32 & ιθ' 10).

Δεν μένει, λοιπόν, παρά να ακολουθήσουμε και εμείς τα βήματα του Ζακχαίου, για

να εύρωμε την σωτηρία μας, εάν ασφαλώς όχι μόνον την ποθούμε αλλά και την επιζητούμε στο σωστό πρόσωπο. Ο Ζακχαίος, πράγματι, όχι μόνον πόθησε την σωτηρία αλλά ήξερε, όπως διαπιστώσαμε, ότι θα την βρη στο πρόσωπο του Ιησού, διότι μόνον Εκείνος είχε προσφέρει απλόχερα την σωτηρία, την λύτρωση από κάθε λογής αμαρτία, σε άλλους αμαρτωλούς που την είχαν επιζητήσει: στους λεπρούς, στον τυφλό, στην αμαρτωλή γυναίκα, στην αιμορροούσα, και φυσικά, πρώτα απ' όλους, στον μαθητή του, τον Πέτρο, και στον ληστή πάνω στον Σταυρό.

Το πρώτο, λοιπόν, βήμα είναι η αναγνώριση της αμαρτωλότητός μας και η απόφαση για μετάνοια. Για να πάρωμε, όμως, την απόφαση αυτήν, χρειάζεται να γνωρίζωμε και τον κατάλληλο ιατρό που θα απευθυνθούμε για την θεραπεία της αμαρτίας μας. Στην πραγματικότητα, εάν δεν γνωρίζη κάποιος τον σωστό ιατρό, κινδυνεύει να παρασυρθή από τους κάθε λογής αυτόκλητους «σωτήρες», τους οποίους μας έχει προειδοποιήσει και ο ίδιος ο Χριστός να αποφεύγωμε, και οι οποίοι, δυστυχώς, περισσεύουν και στις ημέρες μας και караδοκούν να ξεγελάσουν καθ' ένα που αναζητεί διακαώς την σωτηρία και την λύτρωση από τα πάθη του. Ανάγκη, λοιπόν, να συνειδητοποιήσωμε ότι την σωτηρία μπορεί να μας την παράσχη μόνον Εκείνος που θυσιάστηκε εκουσίως για την δική μας σωτηρία και ότι μόνον Εκείνον μπορούμε να εμπιστευτούμε με ασφάλεια.

Το επόμενο βήμα είναι εύκολο. Μεθοδεύωμε όλες μας τις ενέργειες προς συνάντηση του Σωτήρος μας, όπως έκανε και ο Ζακχαίος, και τίποτε πλέον δεν μπορεί να σταθή εμπόδιο στον δρόμο μας. Ούτε τα σχόλια ούτε η κακία και ο φθόνος του κόσμου που σπεύδουν να μας αποτρέψουν από την σωτήρια αυτήν συνάντηση. Να θυμηθούμε ότι και στην περίπτωση του Ζακχαίου «πάντες διεγόγγυζον λέγοντες ότι (ο Κύριος) παρά αμαρτωλώ ανδρί εισήλθε καταλύσαι» (Λουκ. ιθ' 7). Ασφαλώς, ανάμεσα σ' αυτούς τους πάντες ήσαν και πολλοί θεωρούμενοι «δίκαιοι» που σκανδαλίστηκαν για την δίκαιη απόφαση του Κυρίου να συμφάγη με έναν μετανοούντα αμαρτωλό!

Πως, αλήθεια, έδειξε ο Ζακχαίος ότι είχε μετανοήσει; «Σταθείς προς τον Κύριον είπες», εις επήκοον όλων, ότι στο εξής θα δίδη το ήμισυ των υπάρχόντων των στους πτωχούς και όποιον αδίκησε θα του το αποδώση στο τετραπλάσιο. Ο Ζακχαίος, λοιπόν, δεσμεύθηκε δημοσίως, δήλωσε εμπράκτως την μετάνοιά του, - και αυτό είναι το επόμενο καθοριστικό βήμα για την σωτηρία. Αυτός ο πρώην άρπαγας και πλεονέκτης έγινε ένας ελεήμων και φιλάδελφος. Η έλξη του από τον Κύριο τον μεταποίησε ολοκληρωτικά και μάλιστα έκανε τον πρώην αμαρτωλό κήρυκα της χάριτός Του. Κατά την παράδοση, ο Ζακχαίος εισήλθε στον κύκλο των μαθητών του Κυρίου, γινόμενος ένας από τους Εβδομήκοντα, και η Εκκλησία μας τιμάει την μνήμη του στις 20 Απριλίου!

Ας επιζητήσωμε λοιπόν και εμείς την σωτηρία μας με τον τρόπο του πρώην αμαρτωλού και ειλικρινώς μετανοούντος Ζακχαίου, ώστε να συναντηθούμε με τον Κύριο και να κοινωνήσωμε μαζί Του, ακούοντας, με την σειρά μας, από το στόμα Του ότι «σήμερον σωτηρία τω οίκω τούτω εγένετο» (Λουκ. ιθ' 9). Αρκεί να κάνωμε την ψυχή μας δεκτικό δοχείο της χάριτός Του και Εκείνος θα σπεύση αμέσως να εξαγιάση όλο μας το είναι! Να μην αρνηθούμε αυτήν την μεγάλη ευλογία αλλά να δοξάζωμε τον Κύριο που μας την προσφέρει με αγάπη! Αυτώ η δόξα και το κράτος στους αιώνες των αιώνων. Αμήν!

<https://bit.ly/3GYXJzN>